

Sygn. akt VIII Ka 18/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 marca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Białymstoku, VIII Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Dariusz Niezabitowski

Protokolant Katarzyna Grecka

przy udziale Prokuratora Bożeny Romańczuk

po rozpoznaniu w dniu 30.03.2016 r.

sprawy R. A.

oskarżonego z art. 279 § 1 kk, art. 278 § 1 kk, art. 13 § 1 kk w zw. z art. 279 § 1kk

na skutek apelacji oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Sokółce

z dnia 9 listopada 2015 r. sygn. akt II K 453/15

I. Wyrok w zaskarżonej części utrzymuje w mocy.

II. Zwalnia oskarżonego od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

UZASADNIENIE

R. A. został oskarżony o to, że:

I. w okresie od 8 do 15 czerwca 2015 roku we wsi K. (...), gm. D., działając wspólnie i w porozumieniu z ustalonym nieletnim, dokonał kradzieży z włamaniem do budynku obory, w ten sposób, że używając oryginalnego klucza, w posiadanie którego wszedł w sposób nieuprawniony, przedostał się do wnętrza budynku, skąd zabrał w celu przywłaszczenia bronę ciągnikową i pustaczarkę o łącznej wartości ok. 2000 zł na szkodę L. P.,

tj. o czyn z art. 279 § 1 k.k.

II. w okresie od 8 do 15 czerwca 2015 roku we wsi K. (...), gm. D., działając wspólnie i w porozumieniu z ustalonym nieletnim, dokonał kradzieży z włamaniem do budynku obory, w ten sposób, że używając oryginalnego klucza, w posiadanie którego wszedł w sposób nieuprawniony, przedostał się do wnętrza budynku, skąd zabrał w celu przywłaszczenia silnik elektryczny wraz z przewodem o długości 50 m, o wartości ok. 3000 zł na szkodę L. P.,

tj. o czyn z art. 279 § 1 k.k.

III. w dniu 15 czerwca 2015 roku w D., przy ul. (...), działając wspólnie i w porozumieniu z ustalonym nieletnim, z pomieszczenia strychowego znajdującego się nad wolno stojącym garażem tejże posesji, zabrał w celu przywłaszczenia: przewód siłowy kol. Czarnego o długości ok. 30 m z dwiema aluminiowymi końcówkami, dwukomorowy żeliwny zlew oraz dwa metalowe słupki ogrodzeniowe o wysokości ok. 1,5 m powodując łączne straty w wartości ok. 620 zł na szkodę L. P.

tj. o czyn z art. 278 § 1 k.k.

IV. w dniu 22 czerwca 2015 roku ok. godz. 10.00 we wsi K., gm. D., działając wspólnie i w porozumieniu z ustalonym nieletnim, usiłował dokonać kradzieży z włamaniem do opuszczonego budynku mieszkalnego oznaczonego nr (...), w ten sposób, że używając oryginalnego klucza, w posiadanie którego wszedł w sposób nieuprawniony, przedostał się do jego wnętrza, skąd zabrał w celu przywłaszczenia skrzynkę z wałem korbowym od ciągnika marki (...), cztery złączki i fragment linki metalowej o łącznej wartości ok. 300 zł, jednak zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na interwencję sąsiada, czym działał na szkodę L. P.,

tj. o czyn z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 279 § 1 k.k.

V. w dniu 8 czerwca 2015 roku we wsi K. (...), gm. D., działając wspólnie i w porozumieniu z ustalonym nieletnim, dokonał kradzieży z włamaniem do budynku stodoły, w ten sposób, że używając oryginalnego klucza, w posiadanie którego wszedł w sposób nieuprawniony, przedostał się do wnętrza budynku, skąd zabrał w celu przywłaszczenia dwie przednie felgi od ciągnika rolniczego marki (...)koloru żółtego, trzyplużkowy opielacz do ziemniaków oraz dwie bramki ogrodzeniowe o łącznej wartości 350 zł na szkodę L. P.,

tj. o czyn z art. 279 § 1 k.k.

VI. w dniu 12 czerwca 2015 roku w D. przy ul. (...), działając wspólnie i w porozumieniu z ustalonym nieletnim, dokonał kradzieży z włamaniem do murowanego garażu, w ten sposób, że używając oryginalnego klucza, w posiadanie którego wszedł w sposób nieuprawniony, przedostał się do wnętrza budynku, skąd zabrał w celu przywłaszczenia dwa imadła, ręczną wiertarkę oraz metalową półkę powodując łączne straty w wysokości ok. 270 zł na szkodę L. P.,

tj. o czyn z art. 279 § 1 k.k.

Wyrokiem z dnia 9 listopada 2015 roku Sąd Rejonowy w Sokółce uznał oskarżonego za winnego popełnienia wszystkich zarzuconych mu czynów w punktach od I. do VI. i za to:

a) za czyny opisane w punktach od I. do II. oraz od IV. do VI., ustalając, że stanowią one ciąg przestępstw, na mocy art. 279 § 1 kk, skazał go za czyny od I. do II. i od IV. do VI., zaś za czyn z punktu IV. skazał go na podstawie art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k., zaś na podstawie art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. w brzmieniu na dzień popełnienia czynu w zw. z art. 4 § 1 k.k. wymierzył mu karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności;

b) za czyn opisany w punkcie III., na mocy art. 278 § 1 k.k., skazał go na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności;

Na mocy art. 86 § 1 k.k. w brzmieniu na dzień popełnienia czynu w zw. z art. 4 § 1 k.k. art. 91 § 2 k.k. w brzmieniu na dzień popełnienia czynu w zw. z art. 4 § 1 k.k. orzeczone w punkcie 1. kary pozbawienia wolności połączył i wymierzył oskarżonemu R. A. karę łączną 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wonności zaliczył oskarżonemu okres pozbawienia wolności w sprawie w dniu 22 czerwca 2015 roku.

Zwolnił oskarżonego w całości od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych.

Apelację od przedmiotowego wyroku na podstawie art. 425 § 1 k.p.k. złożył oskarżony, zaskarżając orzeczenie w części w zakresie orzeczonej kary, zarzucając rażącą niewspółmierność kary poprzez wymierzenie mu kary łącznej 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Wskazując na powyższe oskarżony wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i wymierzenie mu łagodniejszej kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Okręgowy, zważył co następuje:

Apelacja oskarżonego nie zasługiwała na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż Sąd I instancji orzekający w niniejszej sprawie, na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego ocenionego zgodnie z zasadami prawidłowego rozumowania, wskazaniem wiedzy i doświadczenia życiowego, przyjął trafne ustalenia zarówno w przedmiocie sprawstwa jak i winy oskarżonego R. A., co do wszystkich zarzuconych mu czynów.

Kwestia ta na etapie kontroli odwoławczej jawi się jako bezsporna, tym bardziej że zarzut apelacji koncentruje się wyłącznie na rozstrzygnięciu o karze. Sąd Odwoławczy czuje się tym samym zwolniony od szczegółowych rozważań w tym przedmiocie.

Autor apelacji powołuje natomiast w jej treści podstawę odwoławczą określoną w art. 438 pkt 4, tj. rażącą niewspółmierność orzeczonej wobec niego kary łącznej w wymiarze 1 roku i 6 miesięcy bezwzględnej pozbawienia wolności.

Odnosząc się w sposób szczegółowy do wskazanego zarzutu przypomnieć należy, iż zgodnie z ukształtowaną linią orzecznictwa rażąca niewspółmierność kary jest uchybieniem w zakresie konsekwencji prawnych czynu, a zatem realnie można o niej mówić wówczas, gdy suma zastosowanych kar i środków karnych, wymierzonych za popełnione przestępstwo, nie odzwierciedla należyte stopnia społecznej szkodliwości czynu oraz nie zapewnia osiągnięcia celów kary. Ponadto orzeczona kara lub środek karny mogą być uznane za niewspółmierne, gdy nie uwzględniają w sposób właściwy zarówno okoliczności popełnionego czynu, jak i osobowości sprawcy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 czerwca 2009 roku w sprawie o sygn. akt WA 19/09, OSNwSK 2009/1/1255).

Niewspółmierność kary jest zatem niewątpliwie pojęciem ocennym. Z uwagi na to, iż w treści art. 438 pkt 4 k.p.k. mowa jest o niewspółmierności rażącej, należy uznać, że chodzi o dysproporcję znaczną, bijącą wręcz w oczy, a nie ewentualnie drobne różnice w ocenie Sądu I i II instancji. Mając powyższe na uwadze nie każda różnica w ocenie wymiaru kary może uzasadniać zarzut rażącej niewspółmierności, ale tylko taka, która jest natury zasadniczej, to znaczy jest niewspółmierna w stopniu niedającym się zaakceptować.

Cechę rażącej niewspółmierności posiada kara, która nie uwzględnia w wystarczającej mierze celów w zakresie społecznego oddziaływania oraz celów zapobiegawczych i wychowawczych, jakie ma osiągnąć w stosunku do osoby skazanej (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 kwietnia 1985 r., OSNKW 1985, Nr 7-8, poz. 60 wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 listopada 1990 r., OSNKW 1991, Nr 7-9, poz. 39).

Odnosząc powyższe rozważania do sprawy niniejszej, przeprowadzona kontrola odwoławcza doprowadziła Sąd Okręgowy do przekonania o braku zasadności sformułowanego w apelacji zarzutu. Nie sposób podzielić argumentacji skarżącego, iż wymierzona w stosunku do niego kara swym rodzajem jest nadmiernie surowa albowiem stanowi ona wynik rzekomo pobieżnej analizy zebranego w sprawie materiału dowodowego.

W ocenie Sądu, kara łączna 1 roku i 6 miesięcy bezwzględnej pozbawienia wolności orzeczona wobec R. A. nie nosi znamion rażącej niewspółmierności. Sąd I instancji w sposób szczegółowy wskazał i uzasadnił swoje rozstrzygnięcie w tym przedmiocie. Wskazał zarówno okoliczności obciążające takie jak: dotychczasowa karalność, wysoki stopień zdemoralizowania i deprawacji oskarżonego, popełnienie czynów wspólnie z osobą nieletnią, wysoki stopień społecznej szkodliwości oraz łagodzące, tj. młody wiek oskarżonego. Sąd Okręgowy w całości podziela argumentację Sądu Rejonowego zarówno co do wysokości orzeczonych kar jednostkowych, kary łącznej, jak i braku możliwości warunkowego jej zawieszenia. Oceny owej żadną miarą nie mogły zmienić podnoszone przez skarżącego w apelacji okoliczności oraz załączona przez niego na etapie postępowania odwoławczego dokumentacja.

Przypomnieć należy, R. A. został skazany za 6 czynów, w tym 5 z nich (czyn z pkt I – II, IV i VI) zostało popełnionych w ramach ciągu przestępstw, za które Sąd wymierzył karę jednostkową 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, za

czyn z pkt III karę 8 miesięcy pozbawienia wolności. Natomiast kara łączna 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności została wymierzona przy zastosowaniu zasady pełnej absorpcji, a zatem w sposób najkorzystniejszy z możliwych dla oskarżonego.

Wymiar poszczególnych sankcji, jak wskazano wyżej nie budzi żadnych wątpliwości Sądu Orzekającego. Lektura uzasadnienia apelacji oraz wniosek w niej zawarty wskazują, iż skarżący kwestionuje głównie fakt, iż Sąd nie zastosował w stosunku do niego instytucji probacyjnej w postaci warunkowego zawieszenia wykonania kary łącznej.

Przypomnieć wypada, iż podstawową przesłanką warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności jest tzw. pozytywna prognoza kryminologiczna, wyrażająca się w przekonaniu Sądu, że będzie to wystarczające dla osiągnięcia wobec sprawcy celów kary, a w szczególności zapobieżenia jego powrotowi do przestępstwa. Prognoza taka winna uwzględniać przede wszystkim postawę sprawcy, jego właściwości i warunki osobiste, dotychczasowy sposób życia oraz zachowanie się po popełnieniu przestępstwa. Odnosząc powyższe do realiów sprawy niniejszej, nie można tracić z pola widzenia faktu, że oskarżony jest osobą karaną. Popełniał już czyny tożsame skierowane przeciwko mieniu, za które Sąd wymierzał mu kary pozbawienia wolności. Otrzymał już w przeszłości szansę poprawy swojego zachowania w warunkach wolnościowych, z której to szansy jednak nie skorzystał.

Pomimo odraczania kar, warunkowego ich zawieszania w trybie art. 152 kkw czy choćby odbywania ich w systemie dozoru elektronicznego, dopuszczał się kolejnych przestępczych zachowań. Fakt ten w sposób oczywisty potwierdza brak poszanowania przez oskarżonego porządku prawnego, czego efektem stały się występki popełnione w sprawie niniejszej. Choćby w tym aspekcie nie sposób zatem mówić o zaistnieniu tzw. pozytywnej prognozy kryminologicznej w stosunku do R. A., która jest podstawową przesłanką uzasadniającą ewentualne zastosowanie środka probacyjnego w postaci warunkowego zawieszenia wykonania kary. Stąd też konstatacja Sądu Rejonowego, że jedynie pobyt w zakładzie karnym uzmysłowi sprawcy naganność jego postawy oraz zapewni prawidłową resocjalizację oskarżonego, zasługuje na pełną aprobatę.

Odnosząc się wprost do argumentów skarżącego, dotyczących skutków związanych z jego osadzeniem w zakładzie karnym, żadną miarą nie są one w stanie zmienić takiego właśnie postrzegania jego postawy.

Nie sposób uznać za okoliczność przemawiającą za łagodniejszym wymiarem kary faktu prowadzenia przez oskarżonego gospodarstwa rolnego o powierzchni około 14ha położonego w J., na dowód czego przedłożył on stosowne zaświadczenie (k.86). O ile można zgodzić się z twierdzeniem R. A., że w trakcie jego pobytu w zakładzie karnym prowadzone przez niego gospodarstwo rolne może doznać uszczerbku, o tyle nie jest to jednak sam w sobie powód do warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej wobec niego kary. Podobnie należało również ocenić pozostałe okoliczności dotyczące sytuacji rodzinnej i osobistej oskarżonego. Podawane przez skarżącego okoliczności dotyczące szczególnej sytuacji rodzinnej (konieczność zapewnienia opieki i pomocy schorowanym rodzicom, fakt posiadania na swoim utrzymaniu uczącego się rodzeństwa) nie mogły mieć decydującego wpływu - jakiego by oczekiwał skarżący, zwłaszcza na rodzaj kary. Mimo, iż na potwierdzenie swojej sytuacji rodzinnej przedstawił szereg dokumentów wskazać trzeba, iż mogą one ewentualnie okazać się przydatne li tylko na etapie postępowania wykonawczego przy ewentualnych staraniach R. A. o skorzystanie w przyszłości z instytucji normowanych w kodeksie karnym wykonawczym.

Nie należy zapominać, iż orzeczonej karze o charakterze izolacyjnym towarzyszy zawsze istotne pogorszenie się sytuacji materialnej i bytowej bliskich, nie mniej jednak jest to efekt wyłącznie zawinionego i świadomego zachowania samego oskarżonego, który decydując się po raz kolejny na złamanie prawa bezsprzecznie był świadomy ewentualnych negatywnych konsekwencji z tym związanych.

Mając na uwadze powyżej przedstawione okoliczności Sąd Okręgowy uznał, iż orzeczona wobec oskarżonego kara 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności nie jest niewspółmiernie surowa, a jej bezwzględny charakter należyćie odzwierciedla stopień społecznej szkodliwości czynu, stopień zawinienia oskarżonego oraz jego właściwości i warunki osobiste.

Z uwagi na powyższe, Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji utrzymując zaskarżony wyrok w mocy.

O kosztach procesu za postępowanie odwoławcze orzeczono zgodnie z treścią

art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k. mając na względzie, że R. A. nie będzie w stanie ich uiścić ze względu na trudną sytuację materialną oraz pobyt w zakładzie karnym.